روزنامه شرق
instagram:sharghdaily1 twitter:sharghdaily youtube:sharghdaily Telegram:SharghDaily aparat:tasvirshargh www.sharghdaily.com

گزارش خبری

تنقیح قوانین و مقررات حوزه کودک و نوجوان برای اولین‌بار در کشور

ایسنا: مدیر کل مرجع ملی حقوق کودک وزارت دادگستری از تنقیح قوانین و مقررات مربوط به اطفال و نوجوانان برای اولین بار در کشور خبر داد. محمود علیگو، درباره تنقیح قوانین و مقررات حوزه کودک و نوجوان برای اولین بار در کشور گفت: ما در مجموعه مرجع ملی حقوق کودک در یک تلاش یک‌ساله موفق شدیم برای اولین بار در کشور با همکاری مجموعه‌های پژوهشی که در کشور وجود دارد، تنقیح قوانین اطفال و نوجوانان را انجام دهیم. این کار باعث می‌شود تمام قوانین اطفال و نوجوانان برای یک بار در کنار همدیگر قرار گیرد و نقاط خلأ و ضعف قانون به راحتی پیدا شود و از آن طرف هم بهره‌گیری از قوانین حوزه اطفال و نوجوانان برای دست‌اندرکاران حقوقی راحت‌تر و ساده‌تر خواهد شد.

وی افزود: در این فرایند تقریبا یک مجموعه مجلد ۱۴۰۰ صفحه‌ای داریم که مجموعه همه قوانین را از ابتدا تا امروز در آن گنجاندیم و در این قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌ها هم هست و نیز نظرات مشورتی که نسبت به قوانین وجود دارد، از دفتر حقوقی ارائه شده است. این امر باعث می‌شود نقاط اختلافی حقوقی که در مورد قوانین وجود دارد، به سادگی حل‌وفصل شود.

علیگو ادامه داد: گام بعدی در این فرایند این است که بتوانیم خلأهای قانونی مرتبط با حوزه اطفال و نوجوانان را پر کنیم که برای آغاز هفته ملی کودک آن را رونمایی خواهیم کرد تا ان‌شاءالله تا هفته ملی کودک سال آینده بتوانیم آن را تدوین کنیم و خلأهای قانونی حوزه اطفال و نوجوانان را در کشور پر کنیم تا مسئله قانونی و مقرره‌ای در کشور در زمینه اطفال و نوجوانان نداشته باشیم.

مدیر کل مرجع ملی حقوق کودک وزارت دادگستری تصریح کرد: طبق ماده ۴۴ کنوانسیون حقوق کودک، باید گزارشات ملی که وجود دارد، در دسترس عموم مردم و در انتشار عمومی قرار گیرد. در سال‌های گذشته هیچ زمانی این انتشار اتفاق نیفتاده است. فرایند چهارماهه‌ای پیش گرفتیم و برای اولین بار شش گزارش ملی جمهوری اسلامی و گزارش اولیه آماده شد که امسال در هفته ملی حقوق کودک رونمایی می‌شود و در اختیار عموم قرار می‌گیرد و منبع خوبی برای پژوهشگران حوزه اطفال و نوجوانان است و تنها منبع آماری رسمی و قطعی است که در کشور می‌توان به آن استناد کرد، زیرا جزء گزارش‌های رسمی جمهوری اسلامی به سازمان ملل است.

علیگو ادامه داد: ماده ۳ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان، بخش بزرگی از کودکان در وضعیت مخاطره‌آمیز را لیست کرده است. در آن بخش ما باید بتوانیم فرایندها را تدوین کنیم و در کنار نگارش فرایندها، دستورالعمل‌های موجود را بازنگری کنیم و اگر دستورالعمل جدید نیاز است، دستورالعمل جدید تدوین کنیم.

مدیر کل مرجع ملی حقوق کودک وزارت دادگستری گفت: سال گذشته هم کاری را در مورد کودکان بدسرپرست و بی‌سرپرست در موضوع خانواده میزبان شروع کردیم. این امر یک تغییر رویکرد در مواجهه ما با موضوعات آسیب‌های اجتماعی بود که به سمت خانواده‌محوری پیش بردیم.

وی افزود: یکی از معضلات بزرگی که بهزیستی را دچار مشکل کرده بود، حضور کودکان در مراکز بهزیستی بود و کودکان دچار آسیب‌هایی شده بودند. پژوهش‌های زیادی در دنیا انجام شده است که هر سه ماه حضور کودکان در مراکز بهزیستی یک ماه رشد کودک را به تأخیر می‌اندازد. این عدد، عدد بزرگی است و یک کودک که از سه‌سالگی وارد مراکز بهزیستی شده و تا ۱۸سالگی در آنجا بوده، ببینید چقدر ضربات جدی در حوزه رشد فردی و اجتماعی می‌بیند؛ ازاین‌رو به سمت موضوعات دیگر هم رفتیم.

وی با اشاره به موضوع کودکان در موقعیت خیابان نیز گفت: موضوع کودکان خیابان چند نکته داشت و یکی این بود که دست‌اندرکاران امر می‌گفتند که مشکل لاینحل است. از طرفی فضای عمومی کشور [illegible]

چرا بچه‌های امروز نسبت به سیاسیون بی‌تفاوت هستند؟

چالش‌های ارتباط نسل زد با سیاست

شرق: در دنیای امروز، نسل جوان همواره یکی از مهم‌ترین نیروهای محرکه تغییرات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی در جوامع مختلف بوده است. نسل زد که به جوانانی اشاره دارد که در دهه‌های پایانی قرن بیستم و اوایل قرن بیست‌ویکم به دنیا آمده‌اند، از ویژگی‌های خاصی برخوردار است که آنها را از نسل‌های پیشین متمایز می‌کند. این نسل در عصری به بلوغ رسیده که تکنولوژی، فضای مجازی و ارتباطات دیجیتال نقشی بی‌سابقه در زندگی روزمره آنها ایفا می‌کند. اما در کنار این تحولات، آنچه بیش از هر چیز مورد توجه قرار می‌گیرد، نگرش‌ها و تعاملات این نسل با مسائل اجتماعی و سیاسی است.

برای بررسی دقیق‌تر این موضوع، گفت‌وگویی را با فرحناز مینایی‌پور، کارشناس آموزشی و معلم و پژوهشگر حوزه مسائل اجتماعی و زنان، انجام دادیم. در این مصاحبه، خانم مینایی‌پور به تحلیل و بررسی رابطه نسل زد ایران با سیاست پرداخته و تلاش کرده پاسخ‌هایی برای پرسش‌های مهم درباره نگرش‌ها، انتظارات و چالش‌های سیاسی این نسل ارائه دهد. این مصاحبه به طور خاص به این نکته توجه دارد که چگونه تحولات داخلی و جهانی بر نسل زد ایران تأثیر گذاشته و این جوانان چگونه درباره مسائل روز سیاسی کشور واکنش نشان می‌دهند. او همچنین در بخش دیگر این گفت‌وگو درباره ضرورت استفاده از هوش مصنوعی در جامعه سخن می‌گوید:

خانم مینایی‌پور، نسل زد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا شما هم با این دیدگاه موافقید که این نسل انتخابات اخیر را نادیده گرفت؟

در چند سال اخیر ارتباط ویژه‌ای با نسل زد یا دهه هشتادی‌ها داشته‌ام و درباره‌شان تحقیق کرده‌ام. با توجه به اینکه حوزه علاقه من، آموزش مهارت‌های کارآفرینی و کسب‌وکار به این نسل است، در طول این سال‌ها نشست و برخاست زیادی با نوجوانان و جوانان این نسل داشته‌ام. مشارکت‌نکردن این نسل در انتخابات دلایل متعددی دارد و انجام پژوهش درباره دلایل آن از ضرورت‌های اساسی است.

به طور کلی، جامعه‌شناسان از حدود ۹۰ سال پیش نسل‌ها را براساس تغییرات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی تقسیم‌بندی کرده‌اند. نسل‌ها از وقایع تاریخی و شرایط خاص زمانی عبور می‌کنند و تجربه‌های مشابهی را از سر می‌گذرانند. این باعث می‌شود که هر نسل ویژگی‌های خاص خود را داشته باشد. با توجه به گردش سریع اطلاعات و تحولات جهانی، مدت‌زمان بین تغییر نسل‌ها هم کوتاه‌تر شده است؛ مثلا درحال‌حاضر هر ۱۲ تا ۱۵ سال یک تغییر نسلی داریم. نسلی که در بازه زمانی ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۰ متولد شده‌اند، خصوصیات و تجربیات متفاوتی دارند که به نام نسل زد شناخته می‌شوند. این نسل در فضایی کاملا دیجیتال رشد کرده‌اند؛ درحالی‌که پدر و مادران آنها منتقل‌شدگان به دنیای دیجیتال هستند.

چرا شناخت ویژگی‌های این نسل برای آموزش و پرورش مهم است؟

آموزش و پرورش اولین نهادی است که با این نسل سروکار دارد. اگر ما به‌درستی ویژگی‌های این نسل را درک نکنیم، نمی‌توانیم برای آنها برنامه‌ریزی آموزشی و پرورشی مؤثری داشته باشیم. متأسفانه درحال‌حاضر یک شکاف نسلی بزرگ بین برنامه‌ریزان و این نسل وجود دارد. دست‌اندرکاران آموزشی ما اغلب شناخت کافی از این نسل ندارند و حتی در فضای مجازی که بخشی از زندگی است، فعالیت نمی‌کنند.

آیا برنامه‌ریزان ما خود فرزندی از این نسل ندارند؟

به جهت داشتن سابقه کاری بالای افراد دارای مسئولیت، می‌توان گفت که نوه‌های‌شان متعلق به نسل زد هستند، به دلیل مشغله‌های کاری و مسئولیت‌های‌شان، ارتباط عمیق و روزمره‌ای با دنیای این نسل ندارند. ارتباطات این نسل با اینترنت و شبکه‌های اجتماعی بسیار گسترده است و برنامه‌ریزان، اغلب از تحولات و فعالیت‌های آنان در این فضاها بی‌اطلاع‌اند. چندی پیش در یکی از مدارس، با دانش‌آموزان پایه هفتم که متولدان ۱۳۸۹ بودند، صحبت کردم. به‌عنوان مثال آنها شناخت زیادی از یک گروه موسیقی کره‌ای داشتند، اسم تک‌تک اعضای این گروه را می‌دانستند و صفحات اجتماعی آنها را دنبال می‌کردند و حتی اسم سگ‌های‌شان را می‌دانستند، اما هیچ‌گونه آشنایی با تاریخ کشورمان و بزرگان نداشتند. این شکاف میان دنیای برنامه‌ریزان و نسل زد کاملا محسوس است. دنیای این نسل کاملا متفاوت است و باید تلاش کنیم نیازها و خصوصیات آنها را بشناسیم و مطابق سلیقه آنها و نیاز دنیای آینده برنامه‌ریزی کنیم.

به نظر شما شناخت‌نداشتن نسل زد از انتخابات، موضوعی عادی است؟

در ایام انتخابات ریاست‌جمهوری یکی از دوستانم برای تهیه کلیپ‌های تبلیغاتی قصد داشت فیلمی با حضور نسل [illegible]

[illegible]

آخرین یافته‌ها درباره یخچال علم‌کوه و گرمایش جهانی

علم‌کوه جدال گرما و یخ

نیما فرید مجتهدی
دکترای آب‌وهواشناسی

سمانه نگاه
دکترای هواشناسی

یوسف شجاعی
کارشناس ارشد آب‌وهواشناسی

اشاره

علم‌کوه؛ واقع در مجموعه قلل کم‌نظیر و مرتفع تخت سلیمان در استان مازندران، تاج سر قله‌های کوهستان‌های ایران است. دلایل زیادی را می‌توان برای آن برشمرد. دومین قله مرتفع ایران، تنها یکی از ویژگی‌های بارز این مجموعه است. در مجموعه ۸۶ قله بالای چهار هزار متر ایران در مجموعه تخت سلیمان واقع شده است، تازه اگر برآورد دقیقی از آن وجود داشته باشد. فنی‌ترین و سخت‌ترین مسیرهای سنگ‌نوردی و دیواره‌نوردی در ایران است. ۱۴ زبانه کوچک و بزرگ یخچالی در این منطقه وجود داشته و تا حدودی دارد که میانگین سرعت حرکت سالانه زبانه یخچالی آن، دو الی سه متر در سال است. حداکثر گسترش زبانه یخچالی در آخرین دوره یخچالی در دامنه شمالی دوهزارو ۸۰۰متری و در دامنه جنوبی سه‌هزارو صدمتری بوده است. زبانه فعلی پیشانی یخچالی در ارتفاع سه‌هزارو ۷۰۰متری قرار گرفته است. به همه این دلایل بود که علم‌کوه، در منطقه تخت سلیمان با مساحتی بالغ بر چهارهزار و ۷۷ هکتار در مصوبه شماره ۲۲۲ مورخ ۸۱/۳/۲۱ شورای عالی محیط زیست به مجموعه مناطق تحت مدیریت سازمان محیط زیست پیوست و ثبت ملی شد. گرمایش جهانی در روندهای داده‌های دمایی بسیاری از مناطق جهان مشاهده می‌شود. تأثیر این افزایش دما در سامانه‌های مختلف آب‌وهوایی انکارناپذیر است. شواهد محیطی نیز ازجمله آب‌شدن یخچال‌های قاره‌ای و کوهستانی، آن‌هم به شکل درخورتوجه و با سرعتی زیاد، نشان از اثرهای عمده پدیده گرمایش جهانی دارد. به دلیل کمبود و نبود پراکنش مناسب ایستگاه‌های هواشناسی در مناطق کوهستانی جهان و به‌ویژه در ایران، پایش روند دمای مناطق کوهستانی، عملا کاری دشوار است. هرچند در ایران نیز شرایط محیطی موجود، ازجمله ذوب پهنه‌های برفی و یخچال‌ها، شواهد شاخصی از گرم‌شدن مناطق کوهستانی را به نمایش می‌گذارد.

میزان تغییرات آب‌وهوایی در مناطق کوهستانی از اهمیت درخورتوجهی برخوردار است؛ به‌ویژه به‌این‌دلیل که کوه‌ها به‌عنوان «نقاط داغ» آب‌وهوایی در نظر گرفته می‌شوند که در آن تغییرات می‌توانند آنچه را در جاهای دیگر اتفاق می‌افتد، پیش‌بینی یا تقویت کنند. از اواخر قرن ۱۹، میانگین دمای زمین در حدود یک درجه سلسیوس افزایش داشته است. این روند پیوسته نبوده و تغییرات درخورتوجهی بین مناطق مختلف وجود دارد. در نواحی کوهستانی، بیشتر ایستگاه‌های اندازه‌گیری در دره‌ها و تعداد کمی در ارتفاع بالای ۵۰۰ متر و تعداد بسیار کمتری در ارتفاعی بالاتر از دو هزارمتری واقع شده‌اند. با وجود این محدودیت‌ها، داده‌های در دسترس مناطق کوهستانی نشان می‌دهند که این مناطق خیلی سریع‌تر از میانگین جهانی در قرن گذشته گرم شده‌اند. گرمایش جهانی و تغییر آب‌وهوا، پیامدهای مهمی [illegible]

[illegible]

نیز بیانگر اتفاقاتی مشابه در منطقه کوهستانی البرز است. مطابق داده‌های بانک اطلاعاتی ناسا (NASA) روند و نابهنجاری دمایی در مناطق کوهستانی ایران به طور مشخصی در ۱۴۳ سال اخیر افزایشی و شدت‌یافته بوده است. فصل زمستان از لحاظ روند دمایی بیشترین افزایش دما را میان فصول داشته است. روند نابهنجاری‌ها نشان‌دهنده افزایش بی‌رویه فراوانی نابهنجاری‌های مثبت در دوره بوده است. نکته درخورتوجه اینکه علاوه بر افزایش فراوانی در یک دهه اخیر، شدت نابهنجاری از رشد درخورتوجهی برخوردار بوده است.

روایت سردآب‌رود از گرمایش جهانی

سردآب، یکی از رودخانه‌هایی است که از توده کوهستانی علم‌کوه منشأ می‌گیرد. اهمیت این رودخانه در این است که بخش بزرگی از دامنه شمالی علم‌کوه و مناطق برفی و یخچالی آن، در حوضه آبریز آن واقع شده است. با توجه به اینکه منطقه از شرایط نسبتا بکری برخوردار است، رفتار رژیم آب رودخانه می‌تواند گویای نقش شرایط جوی و تغییرات در بالادست آن باشد. اهمیت رودخانه‌ها و در اینجا رودخانه سردآب‌رود در این است که بیش از نیمی از آب شرب دنیا از رودخانه‌ها و منابع تغذیه رودخانه‌ای منشأ می‌گیرند. سهم رواناب که مناطق کوهستانی به این رودخانه‌ها توزیع می‌کنند، درخورتوجه است. محدوده آنها از ۴۰ تا ۹۵ درصد، بسته به منطقه تغییر می‌کند. رواناب حوضه‌های آبریز کوهستان، عمدتا به وسیله بارش و دمای هوا کنترل می‌شود. حال آنکه تغییرها در مقادیر بارش هر دو مقادیر سالانه و فصلی رواناب را متأثر می‌کند، دما، رفتار فصلی رواناب را به واسطه تغییرات میزان بارش برف و ذوب برف کنترل می‌کند. افزایش دما معمولا منجر به رواناب بیشتر در زمستان، ذوب برف زودهنگام بهاره و در نتیجه کاهش رواناب تابستانه می‌شود.

اما درباره رودخانه سردآب‌رود چه می‌دانیم و چه اطلاعاتی به ما می‌دهد. خوشبختانه پیشینه پایش و اندازه‌گیری آب‌دهی رودخانه سردآب‌رود به ۱۳۳۶ شمسی می‌رسد؛ یعنی اینکه تا سال ۱۴۰۲، ما فرصت مطالعه روی روند آب‌دهی این رودخانه را داریم؛ یعنی طول دوره‌ای ۶۶ساله در اختیار ماست. بررسی روند آب‌دهی رودخانه سردآب‌رود به ما نشان می‌دهد که میزان آب‌دهی این رودخانه در ماه‌های سرد سال کاهشی و همچنین معنی‌دار است. این کاهش تا ماه‌های اسفند و فروردین نیز ادامه دارد. این مسئله ناشی از دو اتفاق است؛ یکی کاهش بارش در منطقه مورد مطالعه است. نکته مهم و جالب توجه، روند افزایشی دبی در ماه‌های ذوب یعنی اردیبهشت، خرداد و تیر است که البته در [illegible]

[illegible]

یادداشت

مبانی درز اطلاعات

ادامه از صفحه اول

بنابراین، «نفوذپذیری و میزان شکنندگی انواع اجسام، تابع و برایند میزان انسجام درونی عناصر تشکیل‌دهنده اجسام است». اجازه دهید این تعریف کلی، مختصر و کاربردی از منطق انسجام درونی، استحکام بیرونی و نفوذناپذیری اجسام را درباره رفتار سازمانی افراد در برخی نهادهای مهم امنیتی، نظامی، اطلاعاتی و سیاسی، به کار ببریم. ازاین‌رو به منظور درک رابطه «استحکام (اجسام، نهادها، پدیده‌ها و...) و انسجام عناصر تشکیل‌دهنده، تبیین کلی و مختصری از مفاهیم نفوذ و درز اطلاعات، ارائه می‌شود.

نفوذ؟ معطوف به ورود ناخواسته، ناهماهنگ و مخفیانه یک عنصر مضر و آسیب‌زا به یک ساختار (نهاد امنیتی، اطلاعاتی و حاکمیتی) از هر نوعی است.

درز اطلاعات؟ معطوف به خروج ناخواسته اطلاعات مهم از یک نهاد (اقتصادی، امنیتی، اطلاعاتی، سیاسی و...) به دست عوامل بیرون (رقیب، بدخواه، دشمن) از نهاد است. معمولا درز (سرقت) اطلاعات از یک نهاد امنیتی، اطلاعاتی، اقتصادی و... با نیت آسیب‌زدن، سوءاستفاده، کنترل و... یک نهاد است.

اگر تبیین بسیار کلی، مختصر و کاربردی مفاهیم نفوذ و درز اطلاعات منطقی تلقی شود، آن‌گاه، باید پرسش شود، «سازوکار و دلایل درز اطلاعات و رخنه عوامل بدخیم (نفوذی) به دستگاهای اطلاعاتی، دفاعی و حاکمیتی چیست؟» در پاسخ کلی به پرسش فوق، می‌توان سه دلیل احتمالی برای درز اطلاعات و نفوذ، متصور شد.

یک، منفعت‌طلبی؛ به عبارتی، برخی افراد حاضرند در ازای دریافت منافع و سود مالی، اطلاعات نهادی که در آن اشتغال دارند را به عناصر و عوامل بیرون از نهاد (یا کشورهای بیگانه) بدهند. دو، نارضایتی و خصومت. برخی افراد به دلایل نارضایتی شدید و به قصد آسیب‌زدن به نهادی که در آن اشتغال دارند، اطلاعات نهاد را به افراد بیرون از نهاد یا کشورهای بدخواه و دشمن می‌دهند.

سه، ضعف شدید هویت (ملی). هویت به بیانی کاربردی معطوف به حس تعلق به یک جمع (کشور، نهاد و...) است. حس تعلق را می‌تواند با عبارت «باهم برای هم»، درک کرد. حضور در یک جمع بدون حس تعلق به آن جمع، بستر انواع احساسات، اندیشه‌ها و اهداف مغایر با اهداف جمع می‌شود. در برخی شرایط نیروهای شاغل در یک نهاد (به ویژه امنیتی، اطلاعاتی و حاکمیتی) «حس تعلق نسبت به وجود و اهداف جمع ندارند». به عبارتی، هویت مشترک میان فرد و جمع [illegible]

[illegible]

پیشگیری و خنثی‌کردن عوامل نفوذ در دستگاهای اطلاعاتی، دفاعی و... است. متولیان «مهین‌دوست» در دستگاه‌های اطلاعاتی، دفاعی، حاکمیتی و... باید به این «واقعیت کاربردی» که تداوم یک جمع (دفاعی، اطلاعاتی، فرهنگی، سیاسی و...) بی‌آنکه اعضا «حس تعلق و هویت مشترک» داشته باشند مغایر با همه اصول و قواعد ایجاد و بقای یک جمع است، توجه کنند.

خبر

جمعیت ۱۵۰ میلیون نفری در سال ۱۴۳۰ محقق می‌شود؟

ایرنا: سازمان ملل متحد بر اساس یکی از وظایف خود، همواره برآوردهایی از جمعیت کشورها را منتشر می‌کند که بر این اساس، اعلام کرده است تا سال ۱۴۲۰ سطح باروری ایران به سطح جانشینی افزایش نخواهد یافت.

محمدجواد محمودی، رئیس مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور، درباره برآورد سازمان ملل از آینده جمعیت و نرخ رشد آن در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: نتایج پیش‌بینی‌های سازمان ملل در سال ۲۰۱۷ درباره تحولات باروری نشان می‌دهد در هر سه سناریوی پایین، متوسط و بالا، تا سال ۱۴۲۰ سطح باروری ایران به سطح جانشینی افزایش نخواهد یافت و نرخ رشد جمعیت در هر سه سناریو کاهشی خواهد بود. وی افزود: بر اساس برآورد سازمان ملل، در سناریوی حد پایین، در سال ۱۴۰۹ نرخ رشد جمعیت ایران به حدود صفر می‌رسد و بر مبنای سناریوی حد متوسط، در سال ۱۴۲۹ نرخ رشد جمعیت ایران منفی می‌شود.

محمودی اظهار کرد: همچنین تغییرات حجم جمعیت ایران بر اساس سناریوهای سازمان ملل، بازنگری‌شده در سال ۲۰۱۷، نشان می‌دهد در صورت ادامه روند کنونی کاهش باروری، بر مبنای سناریوی حد پایین، جمعیت ایران تا سال ۱۴۳۰ به حدود ۸۳ میلیون نفر، در سال ۱۴۳۹ به حدود ۷۷.۶ میلیون نفر و تا سال ۱۴۷۹ به حدود ۴۲ میلیون نفر کاهش خواهد یافت. وی تأکید [illegible]

[illegible]